

1

Forældrene inviteres og inspireres til at deltage i forældresamarbejdet.

2

Forældrene præsenteres for måder at være åbne og nysgerrige på.

Principper
for det inkluderende
forældresamarbejde

3

Børnene får kendskab til forældrenes åbenhed og nysgerrighed.

Læs om samskabelsesmodellens ideal, principper og arenaer på de næste sider

SAMSKABELSESMODELLEN

1 ideal, 3 principper og 9 arenaer

Samskabelsesmodellen er et arbejdsredskab for skolens pædagogiske personale, når de skal facilitere et inkluderende samarbejde mellem skole og hjem. Den er også et hjælpeværktøj for skolebestyrelsen, når den skal udarbejde et princip for skole-hjem samarbejdet.

Modellen består af 1 ideal og 3 principper, der sættes i spil i 9 samskabelsesarenaer.

Idealet er, at forældre, børn og skolens voksne møder hinanden med glæde, åbenhed og nysgerrighed.

Forskning viser, hvordan netop åbenhed og nysgerrighed er to stærke markører i en dannelsesproces, og derfor er de vigtige på skolens dannelsesrejse. Glæde er en løftestang for åbenhed og nysgerrighed.

Principperne trækker de elementer frem, som er afgørende for et forældresamarbejde, som alle forældre kan tage del i, og som understøtter børnenes inkluderende fællesskaber.

Principperne baserer sig på, at forældrene er med på børnenes dannelsesrejse. Forældrene skal også opleve, at de er en del af noget større og have mulighed for at gøre sig erfaringer med åbenhed og nysgerrighed i forhold til de andre forældre, til skolens ansatte og til klassens børn.

Derudover sikrer de tre principper, at børnene får kendskab til forældrenes og medarbejdernes oplevelser med åbenhed og nysgerrighed.

Arenaer er anledninger til at arbejde med det inkluderende forældresamarbejde. Vi kalder dem samskabelses-arenaer, og tilsammen udgør de dannelsesrejsen i skolen.

Hver enkelt arena er et sted, hvor forældre kan deltage som samskabere af skolens hverdagsliv og fællesskab. Antagelsen er, at jo flere arenaer skolen indtænker i forældresamarbejde, jo bedre får man alle forældre inkluderet.

Læsevejledning til modellen

På de næste sider finder du først modellen og dernæst konkrete eksempler på, hvordan skolen kan arbejde med de 3 principper. Eksemplerne stammer fra de 4 pilotskoler, der har deltaget i projektet suppleret med erfaringer fra andre skoler og forældre.

Dernæst udfoldes hver enkelt samskabelsesarena systematisk med et hvad, hvordan og hvorfor:

- **Hvad** - giver inspiration og konkrete idéer til, hvordan skolen kan facilitere samarbejdet i arenaerne.
- **Hvordan** - beskriver det ledelsesmæssige fokus, der skal understøtte et inkluderende forældresamarbejde.
- **Hvorfor** - beskriver det inkluderende samarbejde i arenaen. Det er en inspiration til skolebestyrelsens princip.

Til det pædagogiske personale

Brug arenaens "Hvad" som planlægningsværktøj. Nogle arenaer er kun relevante det første skoleår, mens andre er vigtige igennem hele børnenes skolegang, selvom de skifter karakter.

Til skoleledelsen

Brug arenaens "Hvad" som afsæt for fx: Hvad skal prioriteres og kommunikeres om forældresamarbejdet? Hvilke indledende overvejelser er vigtige? Hvem har ansvaret for hvad? Involver gerne forældrene i tilrettelæggelse, udførelse og evaluering.

SAMSKABELSESMODELLEN

SAMSKABELSESMODELLEN

Et arbejdsredskab for skolens pædagogiske personale, når de skal facilitere et inkluderende forældresamarbejde, hvor alle forældre har mulighed for at deltage.

IDEAL	PRINCIPPER	ARENAER
<p>Forældre, børn og skolens voksne møder hinanden med åbenhed og nysgerrighed</p>	<p>1 FOR ÆLDRENE INVITERES OG INSPIRERES TIL AT DELTAGE I FOR ÆLDRESAMARBEJDET Formål: Alle forældre kan være med på deres børns dannelsesrejse i skolen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sæt en stemning, der er rar/munter og gør det nemt at være med. • Giv udtryk for, at forældrene går glip af noget interessant, meningsfuldt og for børnene betydningsfuldt, hvis de ikke deltager. • Skab en ramme, der gør det muligt for forældrene at deltage på forskellige måder. 	<p>Åbent hus</p> <p>KKFO-start</p> <p>Første skoledag</p>
	<p>2 FOR ÆLDRENE PRÆSENTERES FOR MÅDER AT VÆRE ÅBNE OG NYSGERRIGE PÅ Formål: At vise, hvordan man kan være sammen om børnenes dannelsesrejse i skolen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sæt en ramme, hvor man ser og lytter til hinanden og er parat til at ændre perspektiv. • Skab rum og mulighed for den personlige fortælling om at være åben i forældresamarbejdet, og giv mulighed for at tale om vanskelige emner. • Giv forældrene tale- og deltagelsestid. Brug fx 45/45/10-reglen: 45 % info og fællesbeskeder, 45 % hvor forældrene er aktive, 10 % luft til det uforudsigelige. 	<p>Skolens mærkedage</p> <p>Forældremøder</p> <p>Frældredrevne - fødselsdage, legerupper, klassearrangementer</p>
	<p>3 BØRNENE FÅR KENDSKAB TIL FOR ÆLDRENES ÅBENHED OG NYSGERRIGHED Formål: At forældrene er forbilleder for en åben og nysgerrig tilgang til skolen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Giv børnene indblik i forældrenes deltagelse. • Undgå at gøre de forældre, der ikke deltager i samskabelsesarenaerne, forkerte. • Involver børnene i planlægning, indhold og opfølgning på samskabelsesarenaerne. 	<p>Skole-hjem samtaler</p> <p>Aflevering på skolen</p> <p>Hentning i KKFO</p>

EKSEMPLER PÅ MODELLENS PRINCIPPER

Princip #1: Forældrene inviteres og inspireres til at deltage i forældresamarbejdet

Invitation til forældremøde

Kære forældre

Datoen for vores første forældremøde nærmer sig.

Vi holder forældremøde af to årsager. Dels så I får mulighed for at lære skolen og hinanden bedre at kende, dels vil vi gerne give jer viden om skoledagen og klassefællesskabet, så I har en føling med, hvad vi laver og har noget at tale med jeres barn ud fra.

Forældremødet foregår i klasselokalet, og når I kommer, har jeres barn sørget for, at I ved, hvor I skal sidde. I kan godt allerede glæde jer!

Vi glæder os til at se jer og lære jer endnu bedre at kende. Hvis I har brug for pasning, har vi arrangeret det sådan, at børn og mindre søskende kan være sammen med fritidspædagogerne, imens vi holder møde.

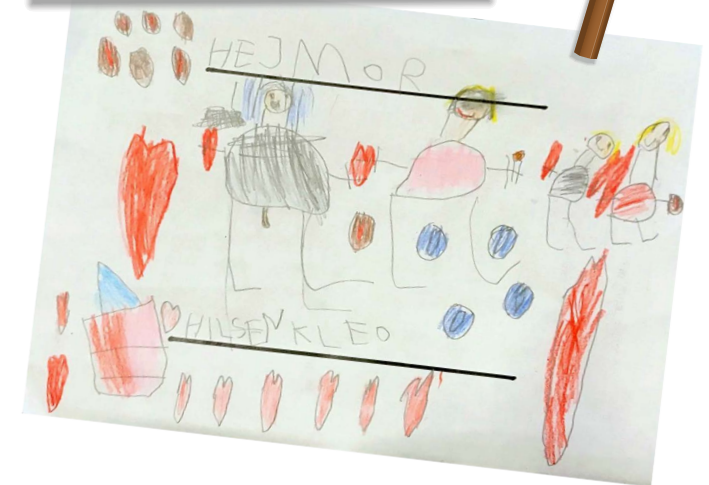
Med venlig hilsen

Klasselærerteamet

Når forældrene kommer til forældremødet, står børnehaveklasselederen klar til at tage imod og siger goddag. Det betyder, at alle føler sig set og oplever, at deres tilstedeværelse er bemærket.

Børnene har tegnet en tegning til forældremødet. Forældrene skal finde deres barns tegning og sætte sig dér.

Denne facilitering sætter en god stemning og giver anledning til, at man griner sammen. Samtidig involveres børnene i at være værter for forældremødet, og det giver dem en oplevelse af at der er noget at glæde sig til, når man kommer på skolen.

EKSEMPLER PÅ MODELLENS PRINCIPPER

Princip #2: Forældrene præsenteres for måder at være åbne og nysgerrige på

Forældrerunde på første forældremøde (ca. 30 min.):

Til præsentationsrunden bliver forældrene bedt om at sige, hvad de hedder, og hvem deres barn er + 2 ting, der er gode at vide om deres barn.

Hvis noget bliver svært, eller forældre viser usikkerhed, faciliterer børnehaveklasselederen, så de får sagt det, der er vigtigt, og fastholder et anerkende børnesyn.

En far fortæller om sit barn, der lider af allergi. For at gøre det håndterbart for andre at invitere barnet hjem, stiller børnehaveklasselederen et supplerende spørgsmål: "Hvad må hun spise fx til fødselsdage?"

Forældrene faciliteres i at lytte til hinanden, vise omsorg og være oprigtige med hinanden.

Børns eventuelle særlige udfordringer kan blive fortalt på lige fod med alle andre fortællinger om børn i klassen.

Alle forældre kan deltage, da de selv bestemmer, hvor meget der skal deles.

Alle kommer til orde og får sagt noget og oplever, at andre lytter.

Skolebestyrelsens forperson kigger forbi på det første forældremøde og fortæller med glæde, hvordan man på skolen og som forælder kan forholde sig åbent og nysgerrigt. Budskaberne er bl.a.:

- I sidder her med forældre, I skal være sammen med de næste 10 år. Jeg håber, I bliver lige så glade for skolen, som vi andre er. Der kommer meget info. Spørg gerne en ekstra gang. Bliv ved med at undres. Vær nysgerrig. Der er nok en god forklaring på det meste.
- Aula bruger vi til praktiske beskeder. Er der noget med følelser eller oplevelser, så skriv og bed om at blive ringet op.
- I er velkomne til at kontakte os i skolebestyrelsen. Det kan være svært at vide, hvor man skal gå hen med et spørgsmål, og der er meget, man skal finde rundt i. Tag fat på os - vi kan måske hjælpe jer.

Sjove fortællinger fra børnenes hverdag, der slår en munter stemning an og fremmer en fælles åbenhed:

En børnehaveklasseleder fortæller på et forældremøde om en leg, hvor børnene øver regnestykker og bogstaver, samtidig med at de løber meget stærkt fra A til B:

"Børnene synes, det er sjovt. De løber meget stærkt fra streg til streg - som var de en racerbil. Og det er så sjovt at se, hvordan de flyver afsted, stopper brat op og spørger: Hvad er 2+3?"

Forældrene udveksler erfaring i at samskabe

I mindre grupper er det nemmere at tage ordet. Det giver forskellige deltagelsesmuligheder. På 1. forældremøde arrangeres der derfor gruppedrøftelser om udvalgte arenaer, fx:

- Hvad er en god aflevering, så børnene starter dagen med god energi?
- Hvordan holder man legegrupper, så alle kan være med?
- Forventninger til skole-hjem samtalen: Hvad skal kendetegne den?
- Fødselsdage: Hvordan giver vi børnene en oplevelse af at blive set og fejret?

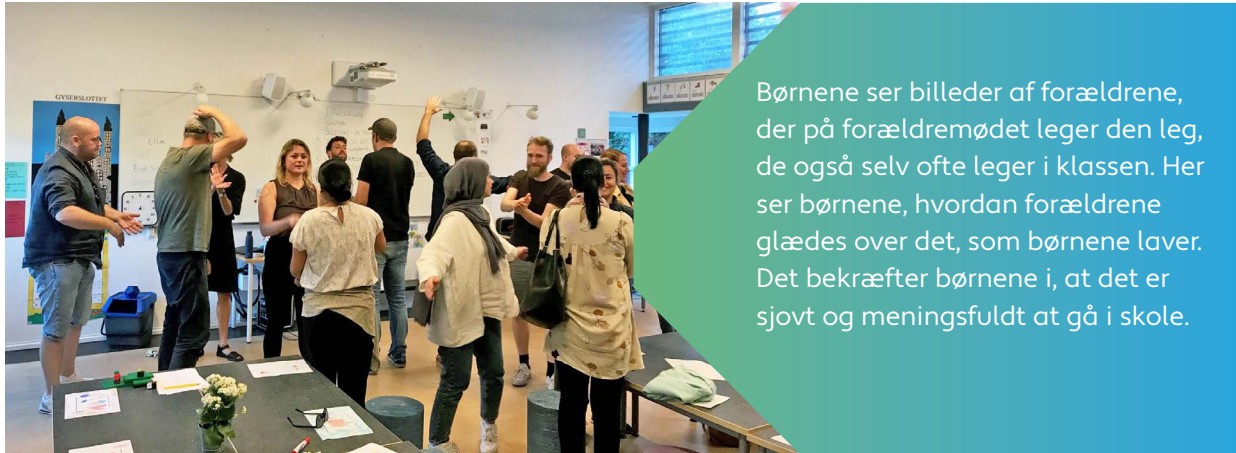
Gruppedrøftelserne kan indledes med børnehaveklasselederens erfaringer, skolebestyrelsens beslutninger og typiske omstændigheder på skolen.

Forældrene bliver faciliteret i at være forbilleder for, hvordan man kan være åben overfor skolen

Børnehaveklasselederen fortæller, at børnene har lært, at hvis de er enige i noget, så klapper de sig på brystet. Efter noget tid kommer børnehaveklasselederen med et afklarende spørgsmål, og en far klapper sig på brystet. Børnehaveklasselederen smiler og giver thumbs-up.

EKSEMPLER PÅ MODELLENS PRINCIPPER

Princip #3: Børnene får kendskab til forældrenes åbenhed og nysgerrighed

Børnene ser billeder af forældrene, der på forældremødet leger den leg, de også selv ofte leger i klassen. Her ser børnene, hvordan forældrene glædes over det, som børnene laver. Det bekræfter børnene i, at det er sjovt og meningsfuldt at gå i skole.

På forældremødet tegner forældrene en tegning, som børnene får dagen efter. Til de børn, hvis forældre ikke var der, har børnehaveklasselederen tegnet en tegning.

Børnene får et håndgribeligt bevis på, at forældre har været, set og oplevet deres skolegang. Det giver barnet en oplevelse af ikke at leve sit skoleliv alene.

Børnehaveklasselederen fortæller:

"Efter efterårsferien kan forældrene komme og være med til at læse højt i klassen torsdag morgen fra kl. 8-9. Man skal ikke på forhånd give besked, man kommer bare. Er der flere om at læse højt, samler man sig en mindre gruppe at læse højt for. De forældre, som ikke har mulighed for at gøre det, skal bare glæde sig over, at deres barn får en hyggelig morgenstund med nogle andre forældre."

Ordningen giver alle børn en oplevelse af, at deres fællesskab og skoleliv er vigtigt, og at det, de har sammen, er interessant at være en del af.

På forældremødet tages der et klassefoto med samme opstilling som på børnenes klassebillede.

Det er sjovt, når de voksne leger børn. Når der grines, skabes der åbenhed og bedre mulighed for at lykkes og være nysgerrige overfor hinanden.

Fast punkt på forældremødet:
Nyt fra børnene

"Vi har spurgt børnene om, hvad vi skulle tale med jer om. De sagde legeaftaler. Her på skolen synes vi, det er rigtig godt med legeaftaler."